

POSUDEK KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Políčko lze zaškrtnout dvojným poklepáním levým tlačítkem myši

Titul: MYKOLOGICKÝ PRŮZKUM ŽIDOVSKÉHO LESA U VŠERUB (OKRES PLZEŇ-SEVER)

Autor práce: David Šmíd

Autor posudku: Lucie Zíbarová

1. Jsou v souladu titul a obsah práce se zadáním práce?..... ano ne
2. Nechybí v práci formulář *Zadání* ?..... nechybí chybí
- Nechybí v práci *Prohlášení* ?..... nechybí chybí
- Nechybí v práci *Obsah* ? nechybí chybí
- Nechybí v práci kapitola *Literatura*? nechybí chybí
3. Je členění práce logické a přehledné?..... ano ne zcela ne
4. Je diskuse logická a s dobře zdůvodněnými závěry?..... ano ne zcela ne
5. Je kapitola závěr jasně formulovaná?..... ano ne zcela ne
6. Jsou správně citované zdroje informací v textu práce?..... ano ne zcela ne
7. Je seznam použitých zdrojů informací bez chyb..... ano ne zcela ne
- a úplný?..... ano ne zcela ne
8. Je cizojazyčné resumé bez chyb?..... ano ne zcela ne
9. Jsou všechny obrázky, tabulky a přílohy nezbytné?..... ano ne zcela ne
10. Jsou všechny tabulky, obrázky a přílohy dostatečně kvalitní?..... ano ne zcela ne
11. Je jazyk a gramatika práce bez chyb? ano ne zcela ne
12. Jsou taxonomické pojmy bez chyb? ano ne zcela ne
13. Doporučujete práci k obhajobě?..... ano ne
14. Doplňte hodnocení práce:..... výborně
 velmi dobře
 dobře
 nevyhovující

15. Do diskuse navrhuji otázku ve znění:

Nedílnou a povinnou součástí hodnocení kvalifikační práce je slovní vyjádření se k práci s podrobným uvedením připomínek a zdůvodněním navrhovaného hodnocení na samostatném listě nebo zadní straně tohoto formuláře.

Datum: 9.5.2016

Podpis:

Úvod. Informace v úvodu (zejm. oddíl 1.1!) v některých částech působí spíše jako shluk nesouvisejících odstavců bez společného kontextu. Logická návaznost textu by mohla být vylepšena i pouhým přehozením některých odstavců, např. v oddílu 1.2 (s. 7), třetí odstavec vyplývá z čtvrtého. Informace o fylogenezi hub jsou sice zajímavé, ale jaké z toho vyplývají praktické závěry pro mykologické průzkumy? Související obrázek (Obr. 1, s. 8) je s ohledem na zaměření práce nadbytečný. Očekávala bych zmínku, jaké ze zmíněných skupin jsou relevantní z pohledu makromycetů (neboť těmi se převážně práce zabývá). Autor opomíjí (kap. 1.3, s. 9), že mykologické průzkumy jsou na území Plzeňského kraje zadávány nejen krajským úřadem, ale i AOPK (resp. jednotlivými správami CHKO). Není jasné proč byla zvolena právě vybraná lokalita. Není dále třeba v cílech práce zdůrazňovat, že průzkum bude „pocitivý“, jiný průzkum by autor neměl ani předložit k obhajobě. Rovněž formulace „Důležité bylo správné zhodnocení výsledků..“ je při formulaci cílů práce naprosto nešťastná, takto pasáž působí, že cíle práce byly stanoveny až ex post!

Metodika. Úroveň zpracování map je velmi slabá, v době GIS není možné prezentovat výřezy z mapy.cz (s.10). Hranice území je třeba definovat přesněji než třemi body. Vhodné by bylo pro přehlednost zařadit mapu geologických a vegetačních poměrů. Podobně by bylo účelné významné nálezy lokalizovat na mapě (což již by však patřilo do kapitoly Výsledky). Je uveden chybně katastr (většina zpracovávaného území se nachází na k. ú. Líšňany). Proč autor soudí, že tvorba aktuálního vegetačního krytu započala až s prvními historickými záznamy ve 12. st. (s. 12-13)? Mapa potenciální přirozené vegetace nezachycuje jaká vegetace se na lokalitě nachází, jak autor uvádí (s. 13), ale určitý idealizovaný stav, ke kterému by bez dalšího zásahu člověka směřovala. Jaká konkrétní jednotka je zde vymapována? A údaje z mapování biotopů? Jaký je současný stav vegetace? Jak blízko má k přirozenosti? Chybí uvedení fytogeografické oblasti a okresu. Proč není citován aktuální LHP, ale předchozí? Proč nebyla použita (byť s modifikacemi) některá z běžně užívaných metodik mykologických průzkumů, např. aktuální metodika AOPK (Antonín et al. 2012). Z uvedené metodiky není jasné, zda byly všechny druhy uvedené v seznamu druhů dokladovány. A byly sbírány všechny nalezené houby? Dále při sběru hub je kromě substrátu zásadní zaznamenat i okolní dřeviny, zejm. u ektomykorhizních druhů (s. 15). „Hledání makroskopických znaků“ (s. 15) znamená, že byl u sběrů učiněn popis? Byly znaky zaznamenány již na místě, či po příchodu domů, nebo hůře na pracovišti univerzity? Některé znaky jsou prchavé a je nutné je zaznamenat okamžitě po sebrání položky! Celkově metodika místy připomíná spíše didaktický text „jak by se postupovat mělo“ než stručný a výstižný přehled „jak bylo postupováno“. Určité části jsou příliš podrobné (postup přípravy preparátů je banálním obsahem každých cvičení z mykologie, s. 16), jinde příliš stručná (např. jaká činidla byla užitá při mikroskopování jednotlivých skupin). Uložení v soukromém herbáři není vhodné, sběry je třeba uložit do veřejně přístupné sbírky! (s. 16).

Výsledky. Co se týče českých názvů hub, v současné době se považuje za standard spíše rozsáhlé dílo Hagary (2014), informace o zdroji českých názvů patří do metodiky (s. 17). Pro větší přehlednost by bylo vhodné abecední uspořádání nalezených druhů v tabulkovém formátu, např. jako součást přílohy. Autor zajisté zaslouží uznání, že to, že nevynechal i některé často opomíjené skupiny a nesoustředil se pouze na kloboukaté houby. Popisy jsou však nevyrovnané kvality, u některých druhů zcela chybí, v metodice nikde není uvedeno podle jakých kritérií se tato diferenciací řídí. Podle většiny kratších popisů není možné druh identifikovat. Bylo by vhodnější tyto stručné popisy, zvláště jedná-li se o málo problematické druhy, vypustit a soustředit se na druhy taxonomicky složitější. U jednotlivých druhů by bylo vhodné uvést, podle které literatury byl druh identifikován (či jaké pojetí je uplatňováno). Případně uvést seznam determinační literatury v Metodice. Proč jsou u některých druhů uvedeny rozměry výtrusů podle literatury a ne podle vlastního měření (*Schizopora paradoxa*)? Proč je *Amanita rubescens* uvedena jednou bez rozlišení variety a podruhé jako var. *rubescens*? Proč jsou uvedeny i některé mikromycety (*Erysiphe alphitoides*), je-li v metodice uvedeno, že byl zaměřen na makromycety?

Diskuze. Autor uvádí že „(B)ěhem mykologického průzkumu Židovského lesa se v rozmezí 19 měsíců (od dubna 2013 do listopadu 2014) uskutečnilo 25 sběrů.“ (s. 48) - jako sběr se zpravidla

označuje jednotlivá položka! „Menší zastoupení v celkovém výčtu druhů mají problematické skupiny hub“ (s. 48) – jak bylo s těmito položkami naloženo? Není samozřejmě chybou autora, že se v těchto skupinách, se kterými mají problém i specialisté neorientuje, avšak není nikde uvedeno, jaký podíl sběrů se nepodařilo určit, nebo bylo určeno jen přibližně. Hodnotná je i informace typu „bylo nalezeno dalších patnáct morfotaxonů pavučinců“. Fráze „...je vědecky prokázáno..“ (s. 48) – ve vědě nelze hypotézy prokázat pouze vyvrátit. „Díky kyselému podloží se zde vyskytují.“ příliš zkratkovitě vyjádření, navíc některé z druhů se běžně vyskytují i na vápnitých půdách, např. *Russula xerampelina* (s. 48). V charakteristice lokality je uvedena přítomnost bazaltoidních hornin, u kterých lze předpokládat bazičtější reakci půdy, projevilo se toto na lokalitě? U druhů, které jsou uváděny jako vázané na smrk (s. 49), se tato informace vztahuje pouze na lokalitu nebo obecně? V druhém případě je tato informace značně problematická, protože některé z uvedených druhů mají mnohem širší ekologickou amplitudu. Podobně, uvádět např. druh *Lentinellus castoreus* jako rostoucí na pahýlech je značně zavádějící, typický je výskyt na padlých kmenech. Byla-li informace o způsobu výživy daného druh získána z Přehledu hub střední Evropy, jak bylo postupováno u druhů, které se ve zmíněné publikaci nevyskytují? Navíc tato informace by měla být uvedena již v Metodice. Taktéž by bylo vhodné informace o způsobu výživy u jednotlivých druhů uvést, např. ve formě tabulky. U diskutovaných vzácnějších druhů mi chybí podrobnější zhodnocení jejich ekologie. Bylo by též vhodné uvést, že *Suillus placidus* je sice méně běžný druh, ale na našem území jednoznačně nepůvodní, zavlečený se svým hostitelem (s. 49). Vzhledem k nálezu ochránářsky významných druhů by bylo vhodné navrhnout nějaká opatření (alespoň v teoretické rovině), která by zajišťovala přežití těchto druhů na lokalitě i v budoucnu. Srovnání s podobnou lokalitou Černínský les poněkud pokulhává, není-li uvedena její rozloha.

Závěr. Vhodně a stručně shrnuje celou práci. Jediné s čím je možné polemizovat, je teze, že sledovaná lokalita je „významná a mykologicky hodnotná“. Pouhých 149 zaznamenaných druhů během dvou sezon na 42 ha svědčí spíš o druhově chudším území.

Seznam literatury je značně rozsáhlý, kompletní a jednotně formátovaný, nicméně, jak již bylo zmíněno výše, autor opomněl zahrnout i mykologické průzkumy zadávané AOPK.

Smysl obrazových příloh mi uniká. Je nutné ilustrovat i běžné či nijak neproblematické druhy? Křemenáč březový (Obr. 27, s. XII) je chybně určen. Bylo by vhodné doplnit i fotografie z interiéru lesa zachycující typické biotopy.

V práci je minimum překlepů a je gramaticky v pořádku, avšak z hlediska stylistiky by bylo možné mnohé vylepšit, ať již z hlediska srozumitelnosti textu, či jeho celkového vyznění.

I přes uvedené výtky je zřejmé, že autor zvládl své uvedení do tak náročného oboru, jakým mykologie zcela jistě je, a doporučuji práci k obhajobě. Vzhledem k tomu, že by práce vyžadovala mnohé drobné úpravy a doplňky navrhuji známku „velmi dobře“.